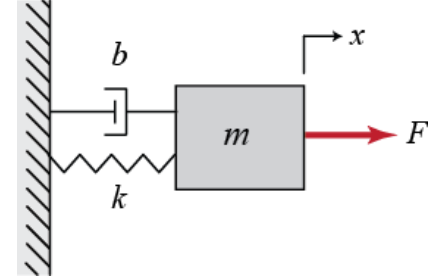
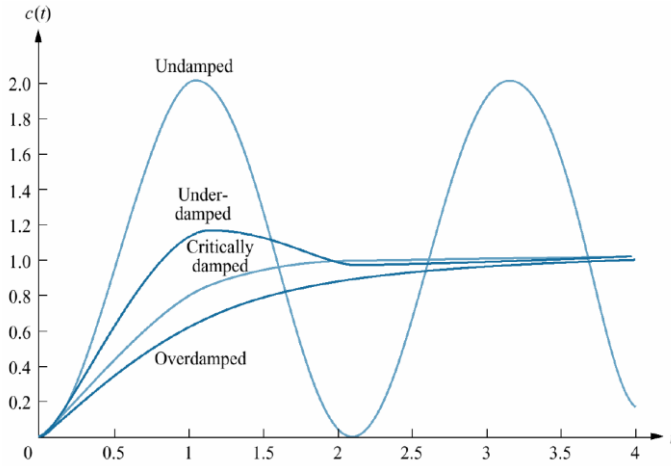

Lab Çalışması

Yanda verilen sistemin hareket denklemi $m\ddot{x}(t) + b\dot{x}(t) + kx(t) = f(t)$ olarak yazılabilir. $M=1$ kg, $b=10$ Ns/m ve $k=20$ N/m olarak alınsın.

- 1- Sistemin açık çevrim transfer fonksiyonunu $X(s)/F(s)$ şeklinde yazınız.
- 2- Sistem çıkışı $x(t)$ oransal kazanç K_p ile kontrol edilmek isteniyor. Bu durumda kontrol sisteminin blok diyagramını çiziniz.
- 3- Kapalı çevrim transfer fonksiyonu $X(s)/R(s)$ 'yi bulunuz.
- 4- Sistem cevabını az sönümlü(underdamped), kritik sönümlü, sönümsüz ve aşırı sönümlü(overdamped) yapacak K_p aralıklarını bulunuz. Sistemi kararsız yapan K_p aralığı var mıdır? Varsa belirtiniz.

$$\frac{Y(s)}{R(s)} = \frac{\omega_n^2}{s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2}$$

ζ : Damping Ratio
 ω_n : Natural Frequency

- $\zeta = 1$ kritik sönümlü
- $\zeta = 0$ sönümsüz
- $0 < \zeta < 1$ az sönümlü
- $\zeta > 1$ aşırı sönümlü

- 1 - Yukarıda verilen sistemin kapalı çevrim transfer fonksiyonunu bulan programı yazınız.
- 2 - Ön çalışmada bulduğunuz K_p 'nin değer aralıklarına göre sistemi aşırı sönümlü, kritik sönümlü, az sönümlü ve sönümsüz yapan birim basamak cevaplarını K_p 'ye değer vererek çizdiriniz.
- 3 - Adım 2'yi simulink'te de gerçekleştiriniz.